

Δημόσιο, ή όποιος άλλος – όπως είναι φυσικό άλλωστε. Μέσα σε αυτούς θα υπάρξουν και κάποιοι «μικρομεσαίοι» που θα νομιμοποιήσουν το αυθαίρετό τους, θα κάψουν το χωράφι τους για να χτίσουν, κ.λπ. Φτάνει το χωράφι τους, και η δική τους τουριστική επένδυση να μην βρεθεί στον δρόμο καμίας Π.Ο.Τ.Α. Διότι τότε θα το χάσουνε. Χαρακτηριστικά να αναφέρω ότι ο ένας από τους ενάγοντες για την αναγκαστική απαλλοτρίωση στην Πύλο, ο Ιταλός Τζούλιο Τζαννέτι, είχε έρθει από την Ιταλία στην Πύλο και δημιούργησε μια μικρή τουριστική επιχείρηση με ενοικιαζόμενα σπιτάκια σε ένα οικόπεδο 10 στρεμμάτων. Τώρα του το παίρνουν με αναγκαστική απαλλοτρίωση επειδή η τουριστική επιχείρηση της Π.Ο.Τ.Α. του Κωνσταντακόπουλου είναι πιο σημαντική! Ως εθνικής σημασίας, δηλαδή. Ας μην ξεχνάμε πως η βαριά βιομηχανία του τουρισμού, όπως αυτός οριοθετείται στον αναπτυξιακό νόμο που αναφέρεται στις Π.Ο.Τ.Α., είναι η στρατηγική προτεραιότητα της ελληνικής πολιτικής ηγεσίας για την *ανάπτυξη* και τον *εκσυγχρονισμό* της Ελλάδας.

Όσο για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, είναι νομίζω φανερό πως δεν πρόκειται να υπάρξει κάτι τέτοιο. Εκτός βέβαια αν στις εργασιακές ευκαιρίες εντάξουμε την εξαθλιωτική και εξαρτημένη εργασία, τις οικοδομές για όσο καιρό χτίζονται τα ξενοδοχεία και κατασκευάζονται οι δρόμοι, και το μεσαίου επιπέδου προσωπικό που χρειάζεται για τη ρεσεψιόν του ξενοδοχείου, τους μάγειρες και τα γκαρσόνια, και τους κυριλέ χαμάληδες που θα κουβαλάνε τα μπαστούνια του γκολφ των... κυρίων. Αυτή η μορφή εργασίας δεν απαιτεί και ιδιαίτερη μόρφωση. Άντε το πολύ κανένα αγγλικό και κάνα «μερσί». Οπότε, γιατί πασχίζει ο κόσμος να βάλει τα παιδιά του στα πανεπιστήμια; Αφού η αναπτυξιακή πολιτική της Ελλάδας δεν έχει ανάγκη από αυτό το εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό.

[Παρένθεση: οι εθνικοί μας στόχοι

Η ρητορική και προπαγάνδα που συνοδεύει κάθε φορά, με προβλεπόμενα επαναλαμβανόμενο τρόπο, τις πολιτικές επιλογές κέρδους και γοήτρου συγκεκριμένων κύκλων και ατόμων είναι εξωφρενικά ομοιόμορφη. Τόσο που καταλήγει εξίσου εξωφρενικά προβλεπόμενη η αντιμετώπισή της από τους ιθαγενείς της κάθε χώρας. Για παράδειγμα: την ίδια ιστορία ζήσαμε με τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004. Μια ομάδα *ορισμένων* ατόμων, συγκεκριμένων πάντα και με πολύ απτές προσδοκίες από την «εθνική μας υπόθεση», αποφάσισαν να διεκδικήσουν τους Ολυμπιακούς Αγώνες *για την Ελλάδα(!)*. Ποιος μας ρώτησε; Κανείς! Όμως, όλοι οι Έλληνες συμφώνησαν ή τουλάχιστον έτσι ήθελαν *ορισμένοι* να νομίζουμε. Κάποιοι πολίτες έφεραν αντιρρήσεις, αλλά είτε οι αντιρρήσεις τους εξοβελίστηκαν από την Επικαιρότητα είτε

χαρακτηρίστηκαν προδότες και ανθέλληνες¹. Η «εθνική μας υπόθεση» μας είχε κάνει όλους περήφανους που, επιτέλους, θα δείχναμε σ' αυτούς, στους ξένους, τι σημαίνει Ελλάδα! Επιτέλους, οι Αγώνες γύρισαν στον τόπο τους. Η εθνική υπερηφάνεια φούσκωνε τα μηλίγγια. Και, οι ιθύνοντες έπαιζαν το πατριωτικό χαρτί τους, σχεδιάζοντας τα *υπερεθνικά* κέρδη τους. «Θα προβληθεί η Ελλάδα στο εξωτερικό», «θα αυξηθεί ο τουρισμός», «θα υπάρξουν νέες θέσεις εργασίας», «θα γίνουν επενδύσεις στη χώρα μας», «θα γεμίσει η Αθήνα πράσινο»! Αυτά και άλλα πολλά ακούγαμε τότε.

6-7 Σεπτεμβρίου 1997: Θυμάμαι χαρακτηριστικά... Εκείνες τις μέρες ήμουν στη Γερμανία για ένα συνέδριο. Καθόμασταν όλοι οι σύνεδροι στην όμορφη βεράντα μπροστά στον κήπο. Άλλοι συζητούσαν. Κάποιοι έβλεπαν κάτι ενδιαφέρον στην τηλεόραση. Δεν είχα καταλάβει τι ακριβώς. Μέχρι που ήρθαν και άρχισαν να μου δίνουν συγχαρητήρια. «Κερδίσατε τους Ολυμπιακούς!», μου είπαν με ενθουσιασμό. «Οι Αγώνες του 2004 θα γίνουν στην Αθήνα». «Μπράβο, μπράβο»!

Όχι ρε γαμώ το, ήταν η πρώτη σκέψη μου. Όχι ρε γαμώ το! Ξεκινά το μεγάλο φαγοπότι...

Φυσικά, δεν χρειαζόταν σπουδαία εξυπνάδα για να καταλάβει κανείς τι επρόκειτο να συμβεί. Χρειαζόταν, βέβαια, τουλάχιστον αποστασιοποίηση από την «εθνική ιδέα». Αλλά, αυτή είναι ο άσσος στο μανίκι όσων θέλουν να εκμεταλλευτούν τη χώρα – Ελλήνων και μη. Πιάνει πάντα. Σε όλους τους λαούς. Φυσικά, όλοι(;) ξέρουμε πως οι περιβαλλοντικές μελέτες έμειναν στις μακέτες, πως εργάστηκαν μόνο οι Αλβανοί και οι λοιποί μετανάστες στα έργα (αφού οι ιθαγενείς δεν δουλεύουν πια οικοδομή), πως κάποιοι σκοτώθηκαν σε εργατικά ατυχήματα στα αυθαίρετα εργοτάξια... Επίσης, όλοι(;) γνωρίζουμε ότι οι Ολυμπιακοί ήταν η αφορμή για τις κάμερες κοινωνικής και πολιτικής εποπτείας και, κυρίως, πλουτισμού των προμηθευτών τους (βλ. Siemens), για την προώθηση του εθελοντισμού [ελάτε ως εθελοντές στον χορό των εκατομμυρίων μας!] και για τη μεταβίβαση, σε... εκλεκτούς ιδιώτες, χιλιάδων στρεμμάτων που προορίζονταν για μετέπειτα τουριστικές επενδύσεις σε βάρος του περιβάλλοντος και της υγείας μας. Αυτό που ίσως δεν ξέρουμε όλοι είναι ότι *συνδέποτε* υπήρξε σκοπός να ωφεληθεί η ελληνική οικονομία από τους Αγώνες. Τα υπερεθνικά συμφέροντα τα εξυπηρετούν όλοι όσοι έχουν

1. Στην Ολυμπιακή Αθήνα του 2004 δεν υπήρξε καμία πληροφόρηση του κόσμου για τις φωνές αντίθεσης και κριτικής στον «εθνικό στόχο» της Ολυμπιάδας. Κι όμως, υπήρξε μια Κίνηση Πολιτών Κατά της Ολυμπιάδας 2004. Το βιβλίο του κ. Πάνου Τότσικα, *Η άλλη Όψη της Ολυμπιάδας 2004* (Εκδόσεις ΚΨΜ, 2004) αναφέρεται εκτενώς στο έλλειμμα πληροφόρησης εκείνης της περιόδου. Ας σημειωθεί ότι η αντικειμενική και πλήρης πληροφόρηση είναι η βάση των μαζικών δημοκρατιών.

συμφέρον από αυτά. Και αυτοί δεν έχουν εθνική ταυτότητα. Ακόμη και αν είναι Έλληνες στην καταγωγή.

Για το ότι ουδέποτε υπήρξε σκοπός να ωφεληθεί η χώρα μας θα αναφέρω ένα μόνο παράδειγμα. Λίγο μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες, καθόμαστε τρεις φίλες και συζητάμε. Η Ελένη είναι προβληματισμένη. Αυτή και η οικογένειά της αντιμετωπίζουν σοβαρό οικονομικό πρόβλημα. Ανησυχεί για τον πατέρα της που έχει προβλήματα υγείας και, ταυτόχρονα, σκέφτεται πως ίσως πρέπει να κλείσει το μαγαζί του επειδή «έχουν πέσει έξω». Τι μαγαζί; Μια μικρή βιοτεχνία που φτιάχνει αναμνηστικά μικροαντικείμενα για τους τουρίστες. Έχουν και ένα μαγαζάκι στην Πλάκα. Δουλεύουν οικογενειακώς εκεί.

- Τώρα με τους Ολυμπιακούς περιμέναμε να δουλέψουμε κι εμείς λίγο, να πάρουμε τα πάνω μας. Αλλά τίποτα δεν έγινε. Φυσικά, δεν προσδοκούσαμε κάτι από τις πωλήσεις, αλλά από τις μαζικές παραγγελίες που θα γίνονταν από τη διοργάνωση Αθήνα 2004.
- Τι παραγγελίες εννοείς, Ελένη;
- Παραγγελίες σουβενίρ και διάφορων μικροαντικειμένων με το λογότυπο των Αγώνων. Στην αρχή μας είχαν τάξει πως θα πάρουμε τις δουλειές εμείς, οι ντόπιοι βιοτέχνες, και θα στηριζόταν και η δουλειά μας. Αλλά, τις δουλειές τις πήραν οι Κινέζοι!
- Οι Κινέζοι;
- Ναι, συνεχίζει η Ελένη, οι Κινέζοι. Επειδή στην Κίνα το κόστος εργασίας και κατασκευής είναι πολύ μικρότερο, κάνανε όλες τις παραγγελίες από την Κίνα.
- Και σ' εσάς τίποτα;
- Τίποτα σου λέω. Ούτε λίγα, έτσι για τα μάτια του κόσμου. Ήταν ήδη συμφωνημένο άλλωστε. Εμείς διαμαρτυρηθήκαμε, πήγαμε στα αρμόδια υπουργεία... Τίποτα.

Και, επειδή η βλακεία χαρακτηρίζεται από σταθερά επαναλαμβανόμενη αμνησία, μη φανταστεί κανείς ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες παραδειγματίσαν κανέναν, ή ότι δημιούργησαν κάποιο σκεπτικισμό στον ελληνικό λαό. Οι παρακάτω δύο ειδήσεις είναι ενδεικτικές όπως και οι ημερομηνίες τους.

• **Είδηση πρώτη: 28 Οκτωβρίου 2007.** Ανακοινώνεται στα Μ.Μ.Ε. της χώρας μας η νέα «εθνική μας επιτυχία»: η ανάληψη από τον Βόλο και τη Λάρισα των Μεσογειακών Αγώνων του 2013. Οι ιθύνοντες αλληλοσυγχαίρονται με χειραψίες και φιλιά, όλοι οι επίσημοι και πολιτικοί φορείς μιλούν για μια ακόμη φορά για τη μεγάλη προβολή της χώρας μας στο εξωτερικό, για τις επενδυτικές ευκαιρίες που ανοίγονται για τις δύο πόλεις και την Ελλάδα γενικότερα, για την ανάπτυξη της περιοχής, για τις θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν, για την ανάπτυξη του τουρισμού...

• **Είδηση δεύτερη: 18 Νοεμβρίου 2007.** Ανακοινώνεται στον Τύπο μια μεγάλη επένδυση στην περιοχή του Βόλου με τη συμμετοχή της Εκκλησίας. Παραθέτω το άρθρο της Μαρίας Παπουτσάκη με τίτλο «Άγιες μπίζνες στο Βόλο»².

Η ανάληψη των Μεσογειακών Αγώνων από την Ελλάδα το 2013 άνοιξε το δρόμο για την υλοποίηση της μεγαλύτερης επένδυσης που έγινε ποτέ στο χώρο της Εκκλησίας και συγκεκριμένα στην περιοχή του Βόλου. Πρόκειται για τη συμφωνία-μαμούθ που έκανε η Μητρόπολη Δημητριάδος και η εταιρεία «Γκόλφινγκ Ντιβέλοπμεντς», η οποία υπογράφηκε πριν από λίγες μέρες και αφορά την έκταση 3.000 στρεμμάτων στον κόλπο που βρίσκεται στις Νηές Βόλου. Στο μαγνητικό αυτό σημείο, που θεωρείται από τα ωραιότερα της Ελλάδας, θα ανεγερθεί ένα συγκρότημα-μεγαθήριο, που θα αποτελείται από ξενοδοχεία 2.000 κλινών, πολυτελείς κατοικίες που θα διατίθενται προς πώληση, καθώς και γήπεδα γκολφ. Ο συνολικός προϋπολογισμός είναι 550 εκατ. ευρώ.

Ο Δημητριάδος Ιγνάτιος είπε στην «Κ.Ε.» ότι «η εταιρεία που ανέλαβε το έργο, έχει υποβάλει τα σχέδια, τα οποία μάλιστα περιελήφθησαν στο φάκελο διεκδίκησης των Μεσογειακών Αγώνων. Τώρα, το έργο προχωρεί και βρίσκεται πλέον στη διαδικασία της αδειοδότησης». [...] Η μητρόπολη πριν από ένα χρόνο, που άρχισαν τα σχέδια για την αξιοποίηση του χώρου στις Νηές, είχε πρόθεση να μην προχωρήσει σε πώληση, αλλά σε ενοικίαση. Ωστόσο, τώρα αναγκάστηκε να μεταβιβάσει μέρος της έκτασης και να νοικιάσει το υπόλοιπο, κατ' απαίτηση της εταιρείας, η οποία θα πουλάει τις βίλες που θα κατασκευάσει μέσα σ' αυτό το χώρο. [...]

Τα σχέδια της Μητρόπολης Δημητριάδος όμως έχουν ξεσηκώσει θύελλα από τις οικολογικές οργανώσεις της περιοχής, που έχουν κάνει αλλεπάλληλες διαμαρτυρίες στη Μητρόπολη. Ο εκπρόσωπος της περιβαλλοντικής Πρωτοβουλίας Μαγνησίας Κ. Βολιώτης, δήλωσε στην «Κ.Ε.»: «Αμφισβητούμε το δικαίωμα της Εκκλησίας να πουλά γη η οποία δεν της ανήκει. Η Εκκλησία δεν μπορεί να γίνεται επιχειρηματίας». Ο ίδιος θεωρεί ότι οι Μεσογειακοί Αγώνες χρησιμοποιήθηκαν από τη μητρόπολη ως «πρόσχημα» για να ανεγερθεί το συγκεκριμένο συγκρότημα. Όπως λέει, οι Νηές απέχουν περίπου μία ώρα από το Βόλο, όσο δηλαδή και η Λαμία, όπου δεν υπάρχει μέριμνα για αξιοποίηση χώρων για τους αγώνες.

[...] Ο μητροπολίτης Δημητριάδος, όμως, απαντά και στους διαμαρτυρόμενους οικολόγους: «Η Εκκλησία δεν γίνεται επιχειρηματίας. Συγχρόνως

2. Στην εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*, 18/11/2007.

εμείς θα είμαστε αυστηροί τηρητές των πολεοδομικών κανόνων που ισχύουν. Δεν θα ανεχθούμε ουδεμία παρέκκλιση απ' αυτούς. Ήδη έχουμε ζητήσει να υπάρξουν αυστηρές και επιμελημένες περιβαλλοντικές μελέτες. Οι κάτοικοι αλλά και οι τοπικές αρχές τόσο της Σούρπης όσο και του Αλμυρού ενδιαφέρονται και θέλουν αυτή την επένδυση, όπως και ολόκληρη η Μαγνησία. Κι αυτό γιατί το έργο θα προσφέρει πολλές θέσεις εργασίας, ενώ συγχρόνως θα έχει ευεργετική επίδραση και θα συμβάλει στην άνοδο του τουριστικού επιπέδου της περιοχής».

Ενδιαφέρον θέμα να το ψάξει κανείς. Για τις ειδικότερες λεπτομέρειες, εννοώ. Διαφορετικά, η ιστορία είναι προβλέψιμη. Το μέγεθος της επένδυσης είναι 550 εκατομμύρια ευρώ. Δηλαδή, θα πάρουν κρατική επιχορήγηση γύρω στα 200-250 εκατομμύρια ευρώ; Καθόλου άσχημα.

[Μεσογειακοί Αγώνες, Μουντιάλ, EURO, Ολυμπιακοί, κ.λπ. κ.λπ. Πολλές οι αφορμές για «αρπαχτή».]

- Μαλακία έκανα και έγινα επιστήμονας, μου λέει η Τριανταφυλλιά ενώ της εξιστορώ το συγκεκριμένο συμβάν.
- Ναι, κι εγώ. Ηγουμένη έπρεπε να γίνω. Τώρα δεν θα έμενα με τους γονείς μου επειδή ο μισθός μου των 480-600 ευρώ, ανάλογα με τον αριθμό των φοιτητών, ως συμβασιούχου για 10 μήνες στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο, δεν φτάνει για να ζήσω όπως αρμόζει στην ηλικία και στα προσόντα μου...
- Κρίμα που οι Μητροπολίτες δεν παντρεύονται τουλάχιστον, συμπλήρωσε γελώντας.

Ευτυχώς, διατηρούμε το χιούμορ μας! **Κλείνει η Παρένθεση!**

Κι ας ολοκληρώσουμε την ανάγνωση του Δελτίου Τύπου που ξεκίνησε δύο κεφάλαια πριν!

η) «Τέλος, η Προγραμματική Σύμβαση απαλλάσσει τον Δήμο Ζαχάρως από την υποχρέωση καταβολής οποιουδήποτε οικονομικού ανταλλάγματος για την εκμετάλλευση των ακινήτων του Δημοσίου που βρίσκονται στο παραλιακό μέτωπο για τα έτη 2006 και 2007». Δηλαδή, η σύμβαση απαλλάσσει τον Δήμο Ζαχάρως από την υποχρέωση καταβολής κάποιου ποσοστού των χρημάτων για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού πλούτου της περιοχής, όπως είθισται σε τέτοιες περιπτώσεις. Όπως είθισται: για παράδειγμα, η σύμβαση παραχώρησης εκτάσεων της Πάρνηθας στο Καζίνο (ν. 3139/2003) προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι 30% των κερδών θα αποδίδονται στο Δημόσιο και, επίσης, ότι θα καταβάλλεται ετησίως το ποσό των 300.000 ευρώ για τον σκοπό της προ-